

BRAJAN HERBERT
KEVIN DŽ. ANDERSON

LEGENDE
DINE

DRUGI DEO
MAŠINSKI RATOVI

S engleskog prevela
Zvezdana Šelmić

**Čarobna
knjiga**

*Peni i Ronu Meritu,
saputnicima u univerzumu Dine,
s ljubavlju i zahvalnošću što su nam pomogli
da očuvamo nasleđe Frenka Herberta*

Prolog

Istoričari se ne slažu u vezi s porukama sačuvanim u ostacima davne prošlosti.

Kad se čovek zadubi u istoriju – ta drevna haotična vremena! – sve više činjenica postaje promenljivo, a priče kontradiktorne. Preko okeana vremena i nepouzdanog pamćenja pravi heroji pretvaraju se u arhetipove, bitke postaju značajnije nego što su zaista bile. Teško je pomiriti legende i istinu.

Kao prvi zvanični istoričar džihada, moram da zabeležim ovaj opis što bolje mogu, oslanjajući se na usmena predanja i fragmente dokumenata sačuvanih tokom stotinu vekova. Šta je preciznije – pažljivo dokumentovana istorija kao što je moja ili korpus mitova i predanja?

Ja, Nam Stariji, moram da pišem pošteno, čak i ako ću time izazvati gnev svojih nadređenih. Čitajte pažljivo ovu istoriju, koju ću početi Manifestom protesta Rendika Tolu-Fara, dokumentom koji je zaplenio Džipol:

„Umorni smo od borbe – smrtno umorni! Milijarde su već pobijene u ovom ratu protiv mašina koje misle. Žrtve nisu samo uniformisani vojnici džihada i njihovi plaćenici već i nedužni kolonisti i porobljeni ljudi na Sinhronizovanim svetovima. Niko se i ne trudi da broji koliko je neprijateljskih mašina uništeno.

„Kompjuterski sveum Omnijus vlada mnogim planetama već više od milenijuma, ali prošle su dvadeset četiri godine od ubistva nedužnog deteta sveštenice Serene Batler, što je pokrenulo opštu pobunu ljudi. Ona je iskoristila tu tragediju da izazove ratni žar u Ligi plemenitih, što je dovelo do združenog napada Armade i nuklearnog uništenja Zemlje.

„Da, to je bio udarac za Omnijusa, ali je pri tome ubijeno svako ljudsko biće na toj planeti, a kolevka čovečanstva pretvorena je u radioaktivnu ruševinu na kojoj vekovima neće moći da se živi. Kakva užasna cena! A to nije bila pobjeda, nije bio kraj, već tek početak u ovoj dugoj borbi.

„Tokom više od dve decenije besni Serenin sveti rat protiv mašina koje misle. Naši napadi na Sinhronizovane svetove izazivaju napade robota na kolonije Lige. Iznova i iznova.

„Sveštenica Serena deluje kao pobožna žena i ja bih voleo da verujem u njenu čistotu i svetost. Provela je godine u proučavanju dostupnih spisa i doktrina drevnih ljudskih filozofa. Niko drugi nije proveo toliko vremena u razgovorima s Kvinom, kogitom koja obitava u Gradu introspekcije. Serenina strast je očita i njena uverenja su besprekorna, ali da li je ona svesna svega što se čini u njeno ime?

„Serena Batler je tek nešto više od simbola, a Iblis Gindžo je njen politički zastupnik. On se prozvao velikim patrijarhom džihada i rukovodi Većem džihada, kriznim štabom koji upravlja mimo Parlamenta Lige. A mi to dozvoljavamo!

„Posmatrao sam velikog patrijarha – nekadašnjeg nadzornika robova sa Zemlje – kako koristi svoje harizmatične govorničke veštine i pretvara Sereninu tragediju u oružje. Zar su svi slepi i ne vide kako on gradi političku moć? Zašto bi se inače oženio Kami Boro, koja može da prati svoje poreklo hiljadu godina unazad, do poslednjeg slabog vladara Starog carstva? Sigurno se nije iz ljubavi venčao s poslednjim živim potomkom poslednjeg cara!

„Da bi izvukao na videlo ljudske izdajice i skrivene sabotere, Iblis Gindžo je osnovao policiju džihada, Džipol. Pomislite na hiljade ljudi uhapšenih poslednjih godina – mogu li svi oni biti izdajnici koji rade za mašine, kao što tvrdi Džipol? Zar nije zgodno što je među njima tako veliki broj političkih neprijatelja velikog patrijarha?

„Ne kritikujem vojne zapovednike, hrabre vojnike, pa čak ni plaćenike, jer svi oni se bore u džihadu najbolje što mogu. Ljudi sa svake slobodne planete krenuli su da unište mašinska uporišta i spreče robotska razaranja. Ali kako se uopšte možemo nadati pobedi? Mašine će uvek sklapat i nove borce... i vraćać se uvek iznova.

„Iznureni smo od ovog beskrajnog rata. Kako se možemo nadati miru? Postoji li ikakva mogućnost sporazuma sa Omnijusom? Mašine koje misle nikad se ne umaraju.

„I nikad ne zaboravljaju.“

177. P. E. (PRE ESNAFA)
DŽIHADSKA 25. GODINA

Slabost mašina koje misle jeste u tome što one zaista veruju u sve informacije koje dobiju i postupaju u skladu s njima.

Vorijan Atreid, četvrti informativni razgovor sa Armadom Lige

Primerom Vorijan Atreid predvodio je grupu od pet balista u orbiti nad planetom izbrazdanom kanjonima i proučavao neprijateljske robotske snage postrojene protiv njega: glatke i srebrnaste, poput riba grabljivica. Njihov efikasan i funkcionalan izgled davao im je nenamernu eleganciju nalik na oštre noževe.

Omnijusova ratna čudovišta bila su desetostruko brojnija od ljudskih brodova, ali pošto su džihadski ratni brodovi bili opremljeni preklapljenim slojevima Holcmanovih štitova, neprijateljska flota je mogla da ih bombarduje ne nanoseći nikakvu štetu i bez napredovanja prema površini Anbusa četiri.

Ljudski branioci nisu imali vatrenu moć neophodnu da unište mašinske snage, pa čak ni da ih potisnu, ali džihadisti će ipak nastaviti da se bore. Ovo je bila igra nerava, ljudi i mašine oči u oči nad planetom.

Omnijus i njegove mašine imali su mnogo pobeda tokom proteklih sedam godina, osvajali su male zabačene kolonije i osnivali ispostave iz kojih su pokretali nemilosrdne napadačke najezde. Ali sada se Vojska džihada zarekla da će po svaku cenu braniti ovu Nesaveznu planetu od mašina koje misle – želelo to lokalno stanovništvo ili ne.

Dole na površini planete drugi primerom, Ksavijer Harkonen, pokušavao je ponovo diplomatski pristup sa zenšitskim starešinama, vođama primitivne budislamske sekte. Vor nije verovao da će njegov prijatelj imati mnogo uspeha. Ksavijer je suviše krut za dobrog

pregovarača; uvek su mu najvažniji osećanje dužnosti i strogo pridržavanje ciljeva misije.

Osim toga, Ksavijer ima predrasude prema tim ljudima... a oni su toga svakako svesni.

Mašine koje misle žele Anbus četiri. Vojska džihada mora da ih spreči. Ako zenšiti žele da se izoluju od galaktičkog sukoba i da ne sarađuju sa odvažnim vojnicima koji se bore za slobodu ljudske vrste, onda su bezvredni. Vor je jednom u šali uporedio Ksavijera s mašinom, pošto sve vidi crno-belo, a ovaj se na to ledeno namrštio.

Prema izveštajima s površine, verske vođe zenšiti pokazale su se jednako tvrdoglavim kao što je primero Harkonen. Obe strane su se ukopale i ne odustaju.

Vor nije dovodio u pitanje način komandovanja svog prijatelja iako se veoma razlikovao od njegovog. Pošto je odrastao među mašinama koje misle i bio obučavan za poverenika, Vor je sada prihvatao „ljudskost“ u svim mogućim oblicima i bio je opčinjen novopronađenom slobodom. Osećao se oslobođeno kad se bavio sportom ili kockanjem, kad se družio i šalio s drugim oficirima. To je bilo potpuno drugačije od onoga čemu ga je učio Agamemnon...

Bio je svestan da se robotski bojni brodovi neće povući osim ako se statistički uvere da nemaju nikakve šanse za pobedu. Poslednjih sedmica je radio na komplikovanom planu kojim bi izazvao raspad Omnijusove flote, ali još nije bio spreman da ga primeni. Uskoro će biti i to.

Ova orbitalna pat-pozicija nije uopšte ličila na ratne igre u kojima je Vor uživao dok je išao u patrole s drugim džihadskim posadama niti na zanimljive izazove koje su on i robot Seurat postavljali jedan drugome pre mnogo godina, tokom dugih putovanja između zvezda. Ova mučna napetost nije nudila mnogo prilike za zabavu.

Ali primećivao je obrasce.

Uskoro će robotska flota krenuti ka njima poput jata pirana u retrogradnoj orbiti. Vor će ponosno stajati u savršenoj tamnozelenoj vojnoj uniformi prošaranom purpustom – boje džihada, koje predstavljaju život i prolivenu krv – i izdavati naređenja kojima će uputiti sve vojne

brodove u svojoj stražarskoj floti da aktiviraju Holcmanove štitove i nadgledaju hoće li doći do pregrevanja.

Robotski ratni brodovi – načičkani oružjem – bili su žalosno predvidljivi, a njegovi ljudi su se često među sobom kladili koliko će tačno hitaca ispaliti neprijatelj.

Gledao je kretanje svojih snaga u skladu s narednjima koja im je izdao. Ksavijerov usvojeni brat, Vergil Tantor, zapovedao je najisturenijom balistom i upravo se postavljao na položaj. Vergil je služio u Vojsci džihada već sedamnaest godina, a Ksavijer ga je uvek pažljivo posmatrao.

Ovde se ništa nije promenilo već više od nedelju dana i borci su postajali nestrpljivi. Svaki čas su prolazili pored neprijatelja, ali nisu bili u stanju da učine ništa sem da preteći nadimaju grudi i kostreše ratničko perje poput egzotičnih ptica.

„Pomislilo bi da će mašine dosad nešto naučiti“, gundao je Vergil preko komunikatora. „Da li se i dalje nadaju da ćemo se zaboraviti?“

„Samo nas testiraju, Vergile.“ Vor je izbegavao formalno oslovljavanje po činu i lancu komande jer ga je to suviše podsećalo na krutost mašina.

Ranije tog dana, kad su se putanje dveju flota nakratko ukrstile, robotski brodovi su ispalili plotun eksplozivnih projektila koji je zasuo neprobojne Holcmanove štitove. Vor se nije ni trgao dok je gledao uzaludne eksplozije. Na nekoliko trenutaka brodovi dveju strana pomešali su se u zbijenoj i haotičnoj gužvi, a potom su prošli jedni kraj drugih.

„Dobro, da čujem zbir“, zatražio je.

„Dvadeset osam hitaca, primero“, raportirao je jedan od oficira na mostu.

Vor je klimnuo glavom. Uvek između dvadeset i trideset projektila, ali on je pretpostavio da ih je bilo dvadeset dva. I on i oficiri sa ostalih brodova poslali su čestitke i dobroćudne jadikovke što su omašili za jedan ili dva hica i dogovorili se kako da isplate i preuzmu dobitke na opkladi. Pobednici su prepuštali gubitnicima sate dežurstva, a pojedina luksuzna sledovanja biće preneti s jednog broda na drugi.

Ovo se dešavalo već skoro trideset puta. Ali sada, kad su se dve eskadrile ponovo približile jedna drugoj, Vor je imao iznenađenje za protivnika.

Džihadaska flota je ostala u savršenoj formaciji, disciplinovana poput mašine.

„Idemo opet.“ Vor je pogledao posadu na mostu. „Pripremite se za susret. Pojačajte štitove na maksimum. Znae šta vam je činiti. Do sada smo se već dovoljno izvežbali u ovome.“

Palubom se prnelo brujanje od kojeg zabridi koža; slojevi svetlucave zaštitne sile nastale u ogromnim generatorima povezanim s motorima. Zapovednici će pažljivo pratiti eventualno pregrevanje štitova, fatalnu manu sistema, za koje – barem do sada – mašine nisu znale.

Gledao je balistu u prethodnici kako se kreće orbitalnom putanjom. „Vergile, jesi li spreman?“

„Spreman sam već danima, ser. Hajde da počnemo!“

Vor je proverio sa stručnjacima za razaranje i za taktiku, koje je predvodio Zon Noret, plaćenik s Ginaza. „Gospodine Norete, pretpostavljam da ste aktivirali sve naše... mišolovke?“

Odgovor je odmah stigao. „Sve su u savršenom položaju, primero. Poslao sam svakom našem brodu precizne koordinate, pa ćemo ih lako zaobići. Pitanje je hoće li mašine primetiti.“

„Ja ću ih uposliti, Vore!“, javio se Vergil.

Mašinski ratni brodovi su stizali sve bliže, primičući se tački susreta. Mašine koje misle nemaju osećaj za estetiku, ali njihovi proračuni i efikasno projektovanje ipak stvaraju brodove s preciznim linijama i besprekorno glatkim koritom.

Vor se nasmešio. „Napred!“

Omnijusova eskadrila je napredovala poput jata neumoljivih, pretećih riba, a Vergilova balista je odjednom jurnula napred velikim ubrzanjem, lansirajući projektele novim sistemom „trepereće paljbe“, koji je uključivao i isključivao štitove na pramcu u milisekundama, precizno koordinisano, kako bi omogućio ispaljenim kinetičkim projektilima da izađu.

Moćne rakete zasule su najbliži mašinski brod, a Vergil je već krenuo dalje, promenivši kurs i probijajući se kroz zbijene robotske brodove kao pobesneli salusanski bik.

Vor je izdao naređenje i brodovi se smesta razidoše i ubrzaše. Da se sklone s puta.

Mašine, u pokušaju da reaguju na neočekivanu situaciju, nisu mogle ništa drugo sem da otvore vatru na džihadske brodove zaštićene Holcmanovim štitovima.

Vergil je ponovo pokrenuo svoju balistu. Imao je naređenje da potpuno isprazni brodsko oružje u žestokom napadu. Projektil za projektilom udarao je robotske brodove i eksplodirao, nanoseći znatnu štetu, ali ne i uništenje. Komunikacije među ljudima odjekivale su od klicanja.

Ali Vergilov potez nije bio samo odvlačenje pažnje. Glavnina Omnijusovih snaga nastavila je standardnom putanjom... pravo ka svemirskom minskom polju koje su plaćenik Zon Noret i njegova ekipa postavili u orbitu.

Ogromne senzorske mine bile su presvučene zaštitnim slojem koji ih je činio gotovo neprimetnim za senzore. Vredni izviđači i pažljivi skeneri mogli bi da ih otkriju, ali Vergilov žestok i neočekivan napad odvuкао je pažnju mašina na drugu stranu.

Prva dva mašinska ratna broda eksplodirala su kad su naišla na niz moćnih mina. Ogromne detonacije rastrgle su pramac, telo i donje obloge motora pogođenih brodova. Skrenuli su s kursa i planuli; jedan je naleteo na još jednu minu.

Još uvek ne shvatajući šta se tačno dogodilo, i sledeća tri robotska broda sudariše se s neprimećenim svemirskim minama. Tek tada se mašinska eskadrila pribrala. Ignorišući Vergilove napade, preostali ratni brodovi raširili su se i upotrebili senzore da otkriju preostale mine, koje su potom uklonili nizom preciznih hitaca.

„Vergile, dovoljno je“, javio je Vor. „Sve ostale baliste, pregrupišite se. Zabava je gotova.“ Zadovoljno se zavalio u zapovedničkoj stolici i uzdahnuo. „Pošaljite četiri brza kindžala u izviđanje da procene koliko smo štete naneli.“

Otvorio je privatnu liniju komunikacije i na ekranu se pojavilo lice plaćenika s Ginaza. „Norete, ti i tvoji ljudi dobićete ordenje za ovo.“ Kad nisu bili u kamuflažnoj opremi tokom borbe ili drugih tajnih

operacija, plaćenici su nosili zlatno-crvene uniforme koje su sami osmislili, radije nego zelene i crvene. Zlato predstavlja pozamašnu platu koju primaju, a crveno krv koju prolivaju.

Iza njih je Omnijusova oštećena eskadra nastavila patroliranje orbitom, nepokolebljivo, nalik na ajkule koje traže hranu. Rojevi robota već su izašli iz brodova i puzali preko oplata poput vaški, užurbano vršeci popravke.

„Ne izgleda da smo ih mnogo potresli!“, rekao je Vergil kad se njegova balista pridružila grupi. Zvučao je razočarano. „Ali neće osvojiti Anbus četiri“, dodao je.

„Naravno da neće. Proteklih godina smo im prečesto popuštali. Vreme je da se tok rata preokrene.“

Vor se pitao zašto robotske snage tako dugo čekaju bez upuštanja u konflikt. To nije bilo uobičajeno za njih. Kao sin Titana Agamemnona, on je – bolje od bilo kog drugog čoveka u džihadu – razumeo način na koji funkcionišu kompjuterski umovi. Sad kad je razmislio o ovome, obuzela ga je sumnja.

Da li sam zapravo ja postao suviše predvidljiv? Šta ako roboti samo žele da poverujem da nikad ne menjaju taktiku?

Namrštio se i otvorio komunikaciju s balistom u prethodnici. „Vergile? Imam neki loš osećaj u vezi sa ovim. Rasprši izviđačke brodove da pregledaju i mapiraju kopnene površine na planeti. Mislim da mašine smeraju nešto.“

Vergil nije dovodio u pitanje Vorovu intuiciju. „Dobro ćemo osmotriti, primero. Ako su pomerili makar i kamačak, videćemo to.“

„Mislim da je nešto više od toga. Pokušavaju da budu lukavi – na svoj predvidljiv način.“ Vor je pogledao hronometar, svestan da ima nekoliko sati pre nego što bude morao da misli na sledeći susret u orbiti. Obuzeo ga je nemir. „U međuvremenu, Vergile, ti si zapovednik eskadre. Ja idem dole da vidim je li tvoj brat uspeo da urazumi naše zenšitske prijatelje.“

Da bismo razumeli značenje pobjede, prvo moramo definisati svoje neprijatelje... i saveznike.

Primeri Ksavijer Harkonen, predavanja o strategiji

Otkako su sve budislamske sekte napustile Ligu plemenitih u velikom egzodusu nekoliko vekova ranije, Anbus četiri postao je središte zenšitske civilizacije. Najveći grad, Darits, predstavljao je srce nezavisne i izolovane sekte, koju su svi van nje uglavnom ignorisali jer nisu videli nikakav značaj u oskudnim planetnim resursima kojima raspoložu problematični verski fanatici.

Kopnena masa Anbusa četiri bila je prošarana prostranim plitkim morima – neka su bila slatka, a neka žestoko slana. Plime izazvane mesecima u niskim orbitama povlačile su mora preko predela nalik na ribaču krpu, spirajući gornji sloj tla kroz oštre kanjone, dubeci pećine i amfiteatre u mekom krečnjaku. U zaklonu dubokih nadstrešnica zenšiti su podigli svoje gradove.

Od jednog plitkog mora do drugog tekle su reke, pokretane plimnim silama. Stanovnici su razvili izuzetne matematičke, astronomske i građevinske veštine kako bi predvideli podizanje i prestanak poplava. Kopači mulja su izvlačili mineralno bogatstvo prosejavajući mutnu vodu koja je tekla kroz kanjone. Nizije nizvodno nudile su plodno tlo, pod uslovom da zemljoradnici seju i žanju u pravom trenutku.

Zenšiti su u Daritsu izgradili ogromnu branu preko najužeg mesta u kanjonu od crvenog stenja... prkosan gest kako bi pokazali da su njihova vera i domišljatost dovoljni da obuzdaju čak i moćni rečni tok. Iza brane je nastalo veliko veštačko jezero puno tamnoplave vode. Zenšitski ribari su plovili po jezeru na krhkim čamcima, bacajući velike mreže da dopune ishranu od žita i povrća gajenog u poplavnoj ravnici.

Brana kod Daritsa nije bila samo zid već su je krasile visoke kamene statue, delo darovitih i pravovernih umetnika. Dva monolita visoka više stotina metara predstavljala su idealizovana obličja Bude i Muhameda, čija lica su ostala izgubljena u vremenu, legendama i idejama o idealizovanom poštovanju.

Vernici su ugradili i kabaste hidroelektrične turbine koje je pokretala rečna struja. U kombinaciji s mnogobrojnim solarnim pločama na krovovima, brana kod Daritsa stvarala je dovoljno energije da snabde sve gradove Anbusa četiri, koji nisu bili veliki po merilima drugih svetova. Čitava planeta imala je samo sedamdeset devet miliona stanovnika. Ipak, komunikacioni vodovi i električna mreža povezivali su naselja s dovoljno tehnološke infrastrukture da bi ovo bio najnapredniji od svih izbegličkih budislamskih svetova.

Upravo zato su ga želele mašine koje misle. Uz minimalan napor, Omnijus je mogao da pretvori Anbus četiri u uporište i da odatle krene u još veće napade na Svetove Lige.

Džihad Serene Batler bio je u punom zamahu već više od dve decenije. Tokom dvadeset tri godine od nuklearnog uništenja Zemlje plima rata je mnogo puta menjala pravac između pobede i poraza, za obe strane.

Ali pre sedam godina mašine koje misle okrenule su se Nesaveznim planetama, koje su bile lakši plen nego žestoko branjeni i gušće naseljeni Svetovi Lige. Na ranjivim Nesaveznim planetama rasuti trgovci, rudari, farmeri i budislamske izbeglice retko kad su bili u stanju da prikupe dovoljno snaga za otpor Omnijusu. Tokom prve tri godine mašine koje misle zauzele su pet takvih planeta.

Savet džihada na Salusi sekundus nije mogao da shvati zašto se Omnijus bavi tako bezvrednim mestima – dok Vorijan nije uočio sistem: vođene proračunima i projekcijama kompjuterskog sveuma, mašine koje misle okružile su Svetove Lige poput mreže, primičući se sve bliže u pripremanju za završni udarac i napad na prestonicu Lige.

Ubrzo pošto je Vorijan Atreid – uz Ksavijerovu podršku – zahtevao da džihad angažuje svoje vojne snage u odbrani Nesaveznih planeta, masovan i neočekivan protivnapad džihadista uspeo je da oslobodi Tindal od mašina. Svaka pobeda bila je dobra.

Ksavijeru je bilo drago što je Vojska džihada stigla na vreme do Anbusa četiri, zahvaljujući upozorenju tlulaškog lovca na robove po imenu Rekur Van. Ekipe trgovaca telima već je napala ovaj svet, otimajući zenšiiite da ih proda na robovskim pijacama Zanbara i Poritrina. Trgovac je posle napada naišao na robotsku izviđačku patrolu koja je osmatrala i analizirala planetu, što su mašine uvek činile u okviru priprema za osvajanje. Rekur Van je pohitao na Salusu sekundus i odneo loše vesti Savetu džihada.

Da bi predupredio opasnost, veliki patrijarh Iblis Gindžo organizovao je ovu vojnu operaciju u hitnji ali efikasno. „Ne smemo dopustiti da još jedan svet pripadne demonskim mašinama koje misle“, uzviknuo je Iblis na svečanom ispraćaju, a odgovorilo mu je oduševljeno prkosno klicanje i bacanje narandžastog cveća. „Već smo izgubili Elram, Koloniju Peridot, Belos i još neke. Ali na Anbusu četiri Vojska džihada povlači granicu u svemiru!“

Ksavijer je potcenio broj brodova koje će Omnijus poslati na ovaj udaljeni svet, ali do sada su snage džihada bile uspevale da ometaju pokušaj invazije, mada nisu bile u stanju da potisnu robote.

Tokom pauze u pregovorima sa zenšiiitima Ksavijer je poluglasno psovao. Isti ti ljudi koje je pokušavao da spase nisu bili zainteresovani za njegovu pomoć i odbili su da se bore protiv mašina koje misle.

Grad u kanjonima od crvene stene čuvao je relikte i originalne rukopisne kanone zenšiiitskog tumačenja budislama. U dubokim pećinama mudraci su čuvali prvi rukopis Koran sutri i molili su se pet puta dnevno kad bi čuli poziv s minareta podignutih na obodu kanjona. Iz Daritsa su starešine slale svoje komentare svim vernima s namerom da ih vode kroz šumu ezoterije.

Ksavijer Harkonen je jedva uspevao da obuzda bes. On je bio vojnik, navikao na vođenje bitaka, na naređivanje trupama, i očekivao je da se njegova naređenja poštuju. Jednostavno nije znao šta da radi kad su ovi budislamski pacifisti prosto... odbili.

Kod kuće, u Svetovima Lige, postojao je sve snažniji antidžihadski pokret. Ljudi su bili umorni posle više od dve decenije krvoprolića bez

primetnog napretka. Neki su čak nosili parole oko svetilišta ubijenog deteta, Maniona Nedužnog, zahtevajući „mir po svaku cenu“.

Da, Ksavijer je mogao da razume njihov umor i očajanje, jer su videli kako im mašine ubijaju mnogo milih i dragih. Ali ovi izolovani budislamisti nisu se nikad potrudili da podignu ruku na oružje, pokazujući koliko je nenasilje zapravo totalno glupo.

Cilj mašina bio je jasan, a Omnijus svakako neće pokazati nikakvu uvidavnost prema stavovima bilo kakvih verskih fanatika. Ksavijer je morao da obavi kritično važan zadatak u ime džihada – a taj zadatak je zahtevao samo malo zdravog razuma i saradnje od ovdašnjeg stanovništva. Nije očekivao da će naići na tolike nevolje u pokušaju da navede ove ljude da shvate koliko Vojska džihada rizikuje da bi im pomogla.

Zenšiitske starešine su se polako vratile u salu za sastanke, prostorijsku ukrašenu starim verskim artefaktima koji su svetlucali od zlata i dragulja.

Njihov vođa Rengalid je, kao i tokom protekla četiri sata, gledao u njega kamenim pogledom, punim nepokolebljivog odbijanja. Njegova velika obrijana glava blistala je od egzotičnih ulja; guste obrve su bile očito očešljane i veštački potamnjene. Nosio je gustu sedu bradu kruto isturenu, kao da je orden. Oči su mu bile blede, sivozelene, i isticale su se na preplanulom licu. Uprkos zlokobnoj ratnoj floti mašina koje misle tik iznad planete i impresivnoj vatrenoj moći Vojske džihada, ovaj čovek nije bio ni zadivljen ni zaplašen. Delovao je kao da nije svestan šta se dešava.

Ksavijer je uložio napor da mu glas ostane miran. „Pokušavamo da zaštitimo vaš svet, starešino Rengalide. Da nismo stigli upravo sada, da naši brodovi ne nastavljaju da zaustavljaju mašine koje misle *svakog dana*, vi i vaš narod postali biste Omnijusovi robovi.“ Kruto je sedeo na tvrdoj drvenoj klupi tačno prekoputa zenšiitskog vođe. Rengalid mu nije ponudio nikakvo osveženje, mada je Ksavijer podozrevao da su starešine imale svoje kad god bi izašli iz sale.

„Robovi? Ako vas toliko brine naša dobrobit, primero Harkonene, gde su bili vaši brodovi pre nekoliko meseci, kad su tlulaški trgovci

telima oteli zdrave mladiće i plodne žene iz naših zemljoradničkih naselja?“

Ksavijer je pokušao da ne pokaže uznemirenost. Nikad nije želeo da bude diplomata, nije imao potrebno strpljenje. Služio je džihadu sa svom odanošću i posvećenošću koje je imao. Crvena boja njegove uniforme predstavljala je prolivenu krv čovečanstva, a njegov nedužni Manion, jedva jedanaest meseci star, bio je prvi među novim mučenicima.

„Starešino, šta ste *vi* učinili da odbranite svoj narod kad su napadači došli? Nisam do sada znao za taj incident i ne mogu vam pomoći oko onoga što se desilo ranije. Mogu samo da vam obećam da će vaš život pod mašinama koje misle biti mnogo gori.“

„To vi kažete, ali ne možete da opovrgnete licemerje sopstvenog društva. Zašto bismo verovali jednom porobljivaču, a ne drugom?“

Ksavijer je raširio nozdrve. *Nemam vremena za ovo!* „Ako insistirate na oživljavanju prošlosti, onda se setite da je vaš narod od samog početka odbijao da se bori protiv mašina koje misle i da je to milijarde ljudi koštalo slobode, a i života. Mnogi veruju da ste dužni čovečanstvu zbog toga.“

„Nemamo simpatija ni za jednu stranu u ovom sukobu“, odvratio je sedobradi vođa. „Moj narod ne želi da učestvuje u ovom besmislenom krvavom ratu.“

Ksavijer je uspeo da se savlada i ne odgovori žestoko. „A ipak, našli ste se u unakrsnoj vatri i morate odabrati stranu.“

„Da li su ljudski tirani bolji od mašinskih? Ko to zna! Ali ja znam da ovo nije naša borba i nikad nije ni bila.“

Radnici na brani Darits otvorili su prelivne kanale, puštajući da se bistra voda izliva u dva spektakularna vodopada s dlanova kolosalnih kipova Bude i Muhameda. Kad je začuo iznenadnu buku, Ksavijer je podigao pogled i iznenađeno ugledao primera Vorijana Atreida kako korača kamenom stazom od svog šatla spuštenog u svemirskoj luci. Tamnokosi čovek se smešio; još uvek je izgledao vitko, živahno i mlado kao kad ga je Ksavijer tek upoznao, po bekstvu sa Zemlje pre mnogo godina. „Možeš ga ubeđivati koliko god hoćeš, Ksavijere, ali zenšiti govore drugačijim jezikom... i to ne samo u lingvističkom smislu.“

Starešina Daritsa kao da se uvredio. „Vaša bezbožna civilizacija nas je progonila. Vojnici džihada ovde nisu dobrodošli – naročito ne u Daritsu, našem svetom gradu.“

Ksavijer je gledao Rengalida u oči. „Moram vas obavestiti, starešino, da neću dozvoliti mašinama koje misle da zauzmu ovu planetu, pomogli nam vi ili ne. Pad Anbusa četiri dao bi neprijatelju još jednu odskočnu dasku prema Svetovima Lige.“

„Ovo je naša planeta, primero Harkonene. Nije vam mesto ovde.“

„Nije ni mašinama koje misle!“ Ksavijer je pocrveneo.

Vorijan ga je uhvatio podruku. „Vidim da si otkrio novu diplomatsku tehniku“, rekao je tonom koji je jasno pokazivao da mu je ovo zabavno.

„Nikad nisam tvrdio da sam dobar pregovarač.“

Vorijan je klimnuo glavom, smešeći se. „Kad bi ovi ljudi znali da treba da poštuju tvoja naređenja, to bi svakako olakšalo stvar, zar ne?“

„Neću da napustim ovu planetu, Vore.“

Komandni komunikator je zakrčao i začula se oštra poruka. Glas Vergila Tantora je bio uzbuđen. „Primero Atreide, vaše sumnje su se pokazale tačnim! Naši skeneri su otkrili tajni logor mašina koja misle postavljen na visoravni. Izgleda kao vojno uporište, sa industrijskim mašinama, teškim naoružanjem i ratnim robotima.“

„Odlično, Vergile“, odgovorio je Vor. „Sad počinje zabavniji deo.“

Ksavijer je pogledao preko ramena u samoživog Rengalida, koji je izgledao kao da ne želi više nikad da vidi džihadiste. „Završili smo ovde, Vore. Vraćamo se na komandni brod. Čeka nas posao.“